

DEFENSIE

STAFDEPARTEMENT WELL-BEING

ACWB-APG-WRKPR-002 / CCWB

Ed 002 / Rev 000 - 21 Oct 2011

Blz 1 / 11

ALGEMENE POLITIEK

Domestieke brandbestrijding

		Tf
Redactionele overheid	CCWB	9-2820-5312
Goedkeurend organisme	ACWB	9-2820-5043
Uitgevend organisme	ACWB/C&C	9-2820-5070

Staat edities / Revisies			
Editie	Revisie	Datum	Reden / Opmerking
001	000	01 Aug 08	Basisdocument
002	000	21 Okt 11	Implementatie aangepaste brandbestrijdingsorganisatie
Periodieke herziening: 24			
Totaal aantal bladzijden: 11 Totaal aantal bijlagen: 00			

Doelgroep van de richtlijn						
Niv	MOS Nr	Kwalificatie	AND/OR	Org	Functie	Kennis
1			AND	Eenh	KorpsComd	NEED
1			AND	IDPBW	PA	NEED
1			AND	LDPBW	PA	NEED
1			AND	BOC	Vz BOC	NEED
1			AND	ACWB	Arbeidsinspectie	NEED
1			AND	DGMR	MR Infra	NEED
1			AND	Kw	KwComd	NEED
1			AND	All defense	HL	NEED
1			AND	All Defense	HL	NEED
1			AND	ACWB	CCWB	NEED
Toepassingsgebied : Wanneer en waar van toepassing ?						
Lijst trefwoorden: brandbestrijding; domestiek, organisatie, Niv 1, Niv 2						
Deze richtlijn is van toepassing in Vredestijd/Crisistijd/Oefening						
Datum effectieve toepassing: 31 dec 2011						

O. INHOUDSTAFEL

0.	Inhoudstafel	3
1.	Algemeenheden.....	4
a.	Doel.....	4
b.	Boomstructuur	4
(1)	Onmiddellijk hoger gelegen richtlijn(en).....	4
(2)	Onmiddellijk lager gelegen richtlijn(en).....	4
c.	Refertes	4
2.	Algemene principes van de domestieke brandbestrijding	4
a.	Domestieke brandbestrijding	4
b.	Principe	4
c.	Brandrisicoanalyse	4
d.	Het branddossier en interventieplan.....	5
3.	Echelonnering van de domestieke brandbestrijding.....	5
a.	Algemeen	5
b.	First Aid Fire Fighting	5
c.	De interventieploegen	6
(1)	De interventieploeg Niv 1.....	6
(2)	De interventieploeg Niv 2	6
(a)	Samenstelling	6
(b)	Opdracht	7
(c)	Uitrusting.....	7
(3)	De interventieploeg Niv 3 - extern aan Defensie	7
d.	De domestieke brandbestrijdingsorganisatie binnen de eenheden en Kw van Defensie.....	7
(1)	Wettelijk kader - samenvattend	7
(2)	Brandbestrijdingsorganisatie op Niv 1.....	8
(3)	Brandbestrijdingsorganisatie op Niv 2	9
e.	Planning en coördinatie.....	9
4.	Taken van de diverse aktoren.....	9
a.	De Korpscommandant.....	9
b.	De Kwartiercommandant (bij meerdere eenheden in hetzelfde Kw).....	10
c.	De brandweerofficier.....	10
d.	De preventieadviseur van de LDPBW	10
5.	Rol van het BOC.....	10

1. ALGEMEENHEDEN

a. Doel

Deze APG heeft als doel een overzicht te geven van de verplichtingen binnen Defensie in het domein van de domestieke brandbestrijding conform de van toepassing zijnde wetgeving.

Als prioritaire doelstelling stelt Defensie zich om menselijke schade te vermijden of te beperken door het invoeren van een, op een brandrisicoanalyse gebaseerde, domestieke brandbestrijdingsorganisatie.

b. Boomstructuur

(1) Onmiddellijk hoger gelegen richtlijn(en)

ACWB-APG-WRKPR-001

(2) Onmiddellijk lager gelegen richtlijn(en)

Zie E-Dir

c. Refertes

- Wet van 04 Aug 96: "Wet betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk"
- ARAB - Art 52: "Voorzorgen tegen brandgevaar, ontploffingen en de toevallige ontsnapping van schadelijke of ontvlambare gassen"

2. ALGEMENE PRINCIPES VAN DE DOMESTIEKE BRANDBESTRIJDING

a. Domestieke brandbestrijding

De domestieke brandbestrijding heeft betrekking op de arbeidsveiligheid van het personeel, in de zin van de welzijnswet en het ARAB, en dit in het kader van de tewerkstelling in of de bezetting van gebouwen en vaste installaties (blokken, lokalen, loodsen, garages, Tech gebouwen, ..)

b. Principe

Defensie zal een geëchelonnerde domestieke brandbestrijdingsorganisatie oprichten in al de eenheden van Defensie gebaseerd op een geactualiseerde brandrisicoanalyse. De verschillende niveaus van brandbestrijding vloeien enerzijds voort uit deze brandrisicoanalyse en anderzijds uit de samenwerking met het openbare brandweerkorps waar de eenheid onder ressorteert.

c. Brandrisicoanalyse

De brandrisicoanalyse houdt vooral het identificeren in van alle factoren en hun effect ervan op het risico tot het ontstaan van brand. Het is dus logisch dat men eerst de gevaren

identificeert om ze nadien te kunnen uitschakelen, controleren, vermijden, over te dragen en tenslotte te aanvaarden.

Het uitvoeren van een brandrisicoanalyse is een wettelijke eis en zal bijdragen tot de verbetering van het welzijn van de werknemers en tot het realiseren van een brandveilige werkplaats.

De richtlijnen voor het uitvoeren van een brandrisicoanalyse worden hernomen in een aparte *GID*.

- ☞ ACWB-GID-WRKPR-020 "Domestieke brandbestrijding: screening en observatiemethode van een eenheid"

d. Het branddossier en interventieplan

Het branddossier en de daarmee verbonden interventieplannen wordt opgemaakt op basis van een geactualiseerde brandrisicoanalyse. Gegevens veranderen immers bijna voortdurend en de brandweer moet steeds kunnen beschikken over de toestand op het moment van de interventie. Een regelmatige updating van de gegevens is dan ook vanzelfsprekend en noodzakelijk.

Het branddossier en de interventieplannen maken deel uit van het intern noodplan.

3. ECHELONNERING VAN DE DOMESTIEKE BRANDBESTRIJDING

a. Algemeen

De brandbestrijding bestaat uit:

- de automatische detectie- en brandblusmiddelen
- de onmiddellijke individuele reactie van het personeel (*First Aid Fire Fighting*)
- de geëchelonnerde inzet van interventieploegen (Niv 1 tot 2 en Openbare brandweer)

De domestieke brandbestrijding dient samen met de evacuatie op gestructureerde wijze te worden georganiseerd. Personeel dat niet deelneemt aan de brandbestrijding bij brandalarm is steeds VERPLICHT onmiddellijk te evacueren.

b. First Aid Fire Fighting

Al het personeel van Defensie zal de nodige kennis bezitten over:

- de bestaande brandbestrijdingsmiddelen op zijn plaats van tewerkstelling, het correcte en efficiënt gebruik ervan
- de voornaamste brandrisico's voortspruitend uit de activiteiten binnen de eenheid;
- de mogelijke en toegelaten onmiddellijke reacties (eerste poging) om het begin van brand in de kiem te smoren ZONDER gevaar voor de eigen veiligheid.
- de waarschuwing- en alarmprocedures
- de jaarlijkse evacuatieprocedures (markering, wegen, verzamelzones, registratie, ...)

c. De interventieploegen

De openbare brandweer zal meestal tussen de 8 en 15 minuten nodig hebben om ter plaatse te komen. In dit tijdsverloop kan een eigen interventiedienst (interventieploegen) al nuttig werk verrichten om de brand beperkt te houden.

(1) De interventieploeg Niv 1

De interventieploeg Niv 1 bestaat uit de personeelsleden die aanwezig zijn en die bij het begin van een brand optreden binnen het gebouw en dit in de eerste fase (VOOR er enig risico op vlamoverslag bestaat) van de brand.

De personeelsleden zijn gevormd en geoefend om in ploeg:

- het stadium en de veiligheidsrisico's van de beginnende brand te evalueren
- alarm te slaan;
- de brandbestrijding te beginnen met behulp van eerste brandblusmiddelen zoals blusapparaten en muurhaspels;
- De brandbestrijding Niv 1 af te breken en de opvang van interventieploegen van de volgende Niv voor te bereiden;

☞ *Opmerking*

Het personeel van de interventieploeg Niv 1 beschikt niet over persoonlijke beschermingsmiddelen.

De interventieploegen Niv 1 bestaan uit aangeduide werknemers die zodanig georganiseerd zijn dat zij binnen maximaal TWEE minuten na waarschuwing - volgens de procedure uit het branddossier - ter plaatse kunnen optreden.

(2) De interventieploeg Niv 2

De interventieploeg Niv 2 bestaat uit aangeduide werknemers die worden gewaarschuwd bij het begin van een brand en die de brandbestrijding van het Niv 1 overnemen of versterken. Zij worden ingezet binnen de eenheid of het kwartier en maken gebruik van specifiek en/of collectief interventiematerieel of materieel met grotere capaciteit of debiet, zoals hydranten, brandweerwagens en supplementaire brandweeruitrusting (pompen, slangen, ..).

De oprichting van een dergelijke interventieploeg volgt uit het resultaat van de brandrisicoanalyse.

De interventieploegen moeten efficiënt kunnen optreden VOOR de aankomst van de Civ brandweer. Een interventieploeg Niv 2 wordt samengesteld uit personeelsleden die hiervoor een gepaste opleiding hebben gekregen met daaraan gekoppeld een jaarlijkse training.

(a) Samenstelling

Een interventieploeg Niv 2 bestaat uit een ploegchef en één of meerdere aanvalslijnen van twee (2) personen. Indien in het Kw de bluswatervoorziening via

pompen gebeurt, zal een pompbediener de ploeg versterken. De functies zijn gekwalificeerde cumulfuncties.

(b) Opdracht

De interventieploeg Niv 2 bestrijdt de brand met mobiele middelen of met een vaste installatie indien deze aanwezig is. Zij kunnen de bestaande brandbestrijdingsmiddelen van hun Kw gebruiken.

Daarenboven kunnen de leden van deze ploeg een brandend gebouw binnen dringen om de achtergebleven personeelsleden te evacueren en de brand van binnen uit te bestrijden.

Zij zullen helpen bij de evacuatie en de interventie van het volgende Niv voorbereiden.

(c) Uitrusting

De interventieploeg niv 2 beschikt over PBM. Deze beschermingsuitrusting valt onder het KB van 13 juni 2005 (BS 14 juli 2005) in verband met het gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen.

(3) De interventieploeg Niv 3 - extern aan Defensie

Onder derde interventieploeg verstaan we de openbare brandweer. Deze moet gewaarschuwd worden bij elk ontstaan van brand.

Bij aankomst van de openbare brandweer dient de brandweerofficier - en na de diensturen de officier van wacht of een persoon door hem aangeduid en onder zijn verantwoordelijkheid - aan de verantwoordelijke van de openbare brandweer de hem bekende informatie over de brand, de gevaren in de omgeving en zo nodig een toelichting bij het interventieplan en alle nuttige informatie met betrekking tot de brand en brandbestrijdingsmiddelen te verstrekken.

d. De domestieke brandbestrijdingsorganisatie binnen de eenheden en Kw van Defensie

(1) Wettelijk kader - samenvattend

De werkgever neemt de nodige maatregelen door de omstandigheden aangewezen om:

- brand te voorkomen;
- ieder begin van brand snel en doeltreffend te bestrijden;
- in geval van brand:
 - te waarschuwen en alarm te geven;
 - de veiligheid van de personen te verzekeren en zo nodig voor hun snelle en gevaarloze ontruiming te zorgen;
 - onmiddellijk de gemeentelijke of gewestelijke brandweer te verwittigen.

De werkgever is verplicht een private dienst voor het voorkomen en bestrijden van brand op te richten, die een voldoende aantal personen omvat, geoefend in het gebruik van het brandbestrijdingsmaterieel:

- als hij ten minste 50 werknemers tewerkstelt in eenzelfde gebouw of in verscheidene naburige gebouwen die een geheel vormen;
- of als het gebouw of het gedeelte van het gebouw dat hij bezet, een lokaal van de eerste groep omvat. (zie Art 52.2 van het ARAB)

Voor de samenstelling van deze dienst en de manier van werken ervan raadpleegt hij de bevoegde brandweer. De lijst van de leden van die private dienst is in de inrichting uitgehangen.

Waarschuwings-, alarm- en ontruimingsoefeningen moeten ten minste eenmaal per jaar georganiseerd worden. Het aantal interventieleden is afhankelijk van de oppervlakte van de eenheid, het aantal aanwezige personen alsook de grootte van het risico.

(2) Brandbestrijdingsorganisatie op Niv 1

ELKE korpscommandant dient in dit wettelijk kader beschouwd te worden als werkgever. Naast de "First Aid Fire Fighting" zal hij een eigen brandbestrijdingsorganisatie op Niv 1 oprichten, rekening houdend met de wettelijke criteria (zie boven) en een brandrisicoanalyse op basis van de activiteiten en de inplanting van het Pers en de Infra,.

Eenheden die gezamenlijk eenzelfde gebouw of als geheel te beschouwen naburige gebouwen bezetten zullen in overleg de eigen brandbestrijdingsorganisatie oprichten. Hierbij is behoudens andere onderlinge overeenkomst de KorpsComd van de eenheid met de grootste bezetting en/of meest risicovolle activiteiten verantwoordelijk.

De organisatie van de domestieke brandbestrijding op niveau **Korps** bestaat uit volgende (cumul)functies:

- de brandweerofficier
- één of meerdere evacuatieverantwoordelijken (evacuatieploeg)
- brandbestrijders behorende tot een interventieploeg Niv 1, waarvan EEN Pers aangeduid als PlgChef. Meerdere ploegen per **Korps of gebouw** zijn mogelijk.
- voldoende personeel om een voltallige evacuatieploeg EN een interventieploeg te kunnen samenstellen tijdens de bezetting van de gebouwen.

Het personeel van de interventieploeg Niv 1 heeft een bijkomende opleiding, theorie en praktijk, gevolgd. De interventieploegen Niv 1 voor domestieke brandbestrijding bestaan uit gekwalificeerde cumulfuncties op de OT van de eenheden binnen het Kw.

☞ Opmerking

De lokale preventieadviseur adviseert de KorpsComd bij het opstellen van de brandbestrijdingsorganisatie.

(3) Brandbestrijdingsorganisatie op Niv 2

De noodzaak tot het oprichten en desgevallend de organisatie en werking van de interventieploegen Niv 2 zal op Niv Kw bepaald worden:

- door de KorpsComd van de betrokken Eenheden, in coördinatie met de KwComd.
- NA raadpleging van de Comd van de lokale openbare brandweer en op basis van een geactualiseerde brandrisicoanalyse.
- Rekening houdend met de mogelijke efficiëntie op Niv 2 en de haalbare inzettermijnen van de eventuele eigen interventieploegen Niv 2 versus deze van de openbare brandweer (Niv 3)

Het personeel van de interventieploeg Niv 2 heeft een bijkomende opleiding, theorie en praktijk, gevolgd. De interventieploegen Niv 2 voor domestieke brandbestrijding bestaan uit gekwalificeerde cumulfuncties op de OT van de Eenheden binnen het Kw.

Voor zover er specifieke brandbestrijdingsploegen aanwezig zijn in het kwartier zullen deze ploegen eveneens als Niv 2 ingezet worden voor de domestieke brandbestrijding.

☞ *Opmerking*

Het overzicht van de Eenheden en de Kw met hun specifieke interventieploegen Niv 1 en of Niv 2 wordt bijgehouden door ACOS Well-being (CCWB).

e. Planning en coördinatie

De planning en de coördinatie van de domestieke brandbestrijding in de eenheid en/of het Kw wordt op elkaar afgestemd in het branddossier en de daarmee verbonden interventieplannen, deel uitmakend van het intern noodplan. Het optreden van onderstaande brandbestrijdingsorganisaties wordt op elkaar afgestemd:

- de evacuatieorganisatie (Evac Plg) per gebouw of indien grote gebouwen per afdeling;
- de interventieploeg Niv 1 per gebouw of compartiment van een gebouw onder leiding van de ploegchef
- de interventieploeg Niv 2, indien voorzien in de eenheid of het kwartier, onder leiding van de brandweerofficier
- de openbare brandweer (interventieploeg Niv 3)

De domestieke brandbestrijdingsorganisatie zal aangepast zijn aan de potentiële risico's van de eenheid en/of het Kw en de normale interventietijden van de openbare Brandweer.

4. TAKEN VAN DE DIVERSE AKTOREN

a. De Korpscommandant

De Korpscommandant heeft de volgende verantwoordelijkheden:

- Hij neemt de vereiste maatregelen om branden te voorkomen;
- Hij stelt een waarschuwing - en alarmsysteem in plaats;
- Hij beschikt over een gevormde en getrainde brandbestrijdingsorganisatie;

- Hij beschikt over een branddossier en de daarmee verbonden interventieplannen dat de richtlijnen herneemt in geval van brand;
- Hij organiseert minimaal één maal per jaar een brand- en evacuatieoefening voor al zijn personeel;
- Hij organiseert de vorming en de jaarlijkse Trg van de ploegen Niv 1 en 2;
- Hij laat het beschikbare blusmaterieel, de elektronische detectie- en alarmsystemen en de automatische blussystemen jaarlijks controleren op hun werking, hun aanwezigheid en bereikbaarheid;
- Hij geeft richtlijnen opdat de evacuatiewegen steeds vrijgehouden worden.

b. De Kwartiercommandant (bij meerdere eenheden in hetzelfde Kw)

De Kwartiercommandant zorgt voor de coördinatie van de domestieke brandbestrijdingsorganisatie van de eenheden van zijn kwartier.

Hij kan gemeenschappelijke oefeningen en opleiding organiseren. Hij laat zich bijstaan door de brandweerofficier van het kwartier.

c. De brandweerofficier

- Hij werkt als raadgever van de Korpscommandant(en) en stelt de lokale instructies op voor wat betreft de dagdagelijkse organisatie en taken van de domestieke brandbestrijding
- Hij coördineert en initieert de noodzakelijke brandbestrijdingsmaatregelen
- Hij brieft de openbare brandweer bij hun aankomst in geval van brand tijdens de diensturen.

d. De preventieadviseur van de LDPBW

De preventieadviseur zal nimmer aangeduid worden als brandweerofficier of als lid van een interventieploeg.

Zijn taak in de brandbestrijdingsorganisatie bestaat er in om de wetgeving op te volgen en adviezen te geven betreffende brandbestrijding en opleiding.

Hij viseert het branddossier en de daarmee verbonden interventieplannen als onderdeel van het intern noodplan.

Hij herneemt de nodige informatie (oefeningen, incidenten, opleidingen,...) in het driemaandelijks verslag ten voordele van het basis overleg comité (BOC).

5. ROL VAN HET BOC

Tijdens de driemaandelijkse vergadering van de BOC zullen de volgende punten besproken worden:

- De actualisatie van de brandrisicoanalyse, de branddossiers en de daarmee verbonden interventieplannen
- De invulling van de brandbestrijdingsorganisatie (Niv 1 en/of Niv 2);

- De jaarlijkse controle van de brandblusmiddelen;
- De opleiding van het personeel op het gebied van brand;
- De brand- en evacuatieoefeningen;
- De adviezen van de bevoegde brandbestrijdingsorganisatie (Niv 1 of Niv 2);
- De ongevalanalyse zo er zich een brand heeft voorgedaan.